

Landbruks- og Matdepartementet
postmottak@lmd.dep.no

Oslo, 9. desember 2014

HØRINGSSVAR TIL ENDRINGER I FORSKRIFT OM FORDELING AV TOLLKVOTER FOR LANDBRUKSVARER (REF 14/1558)

Dyrevernalliansen takker for muligheten til å komme med kommentarer til endringene i forskriften.

Rituell slakt uten bedøvelse innebærer lidelse

Dyrevernalliansen mener det er betenkelig å importere kjøtt til Norge, som er slaktet på måte som er etisk uakseptabel og derfor forbudt her i landet.

Kutting av strupen på dyr medfører omfattende smerte. Smertereaksjonen er godt forklart i en rapport fra the European Food Safety Authority (EFSA).⁽¹⁾ I rapporten konkluderes det med at alle knivkutt vil påføre dyr smerte, og at det er stor risiko for at mange dyr som slaktes (uten bedøvelse) vil bli påført ekstrem smerte. I tillegg kommer frykt og stress.

Jødiske trossamfunn har på bakgrunn av religiøse tradisjoner et ønske om å importere kjøtt fra dyr slaktet uten bedøvelse. Dyrevernalliansen har lenge advart mot å gå inn for et slikt forslag.

De fleste norske muslimer aksepterer kjøtt fra dyr som er slaktet med bedøvelse, så sant andre religiøse ritualer er fulgt ved slaktingen. Nortura produserer halalkjøtt for muslimer under merkevarenavnet Alfathi, og dyrene blir da bedøvet som ellers på norske slakterier.⁽²⁾ Likevel ønsker et mindretall å importere halalkjøtt slaktet uten bedøvelse.

Det er med andre ord et svært lite mindretall dette gjelder. Dersom det ikke er ønskelig å spise kjøtt som er lovlig slaktet i Norge, er vegetarmat et alternativ.

Fagmiljøet er kritiske til slakt uten bedøvelse

Flere andre institusjoner er kritiske til slakting uten bedøvelse:

- Den Norske Veterinærforening mener at alle dyr som slaktes skal "være bevisstløse i avlivningsøyeblikket for å unngå redsel og unødige smerter når livet avsluttes."⁽³⁾
- Rådet for dyreetikk "vil på det sterkeste advare mot å tillate rituell slakting som innebærer at halsen skjæres over på dyr som er ved full bevissthet. Rådet mener at det er uetisk å sette hensynet til religiøse skikker foran hensynet til dyrs lidelse."⁽⁴⁾
- Animalia mener det ut fra et dyrevelferdsperspektiv er uakseptabelt å tillate slakting uten bedøvelse. Videre sier de at: "Norske myndigheter har satt seg som mål å være blant de beste i verden på dyrevelferd (...) Det er derfor vanskelig å se for seg at man skal åpne for å tillate en slaktepraksis som er unødig smertefull og stressende for dyr."⁽⁵⁾
- Vitenskapskomiteen konkluderer med at "På grunn av de alvorlige lidelsene dyr utsettes for i forbindelse med slakting uten bedøvelse, bør husdyr alltid bedøves før de avlives med blodtapping."⁽⁶⁾

Smutthull for import bør tettes, ikke legaliseres

At messekvoten har blitt benyttet til et annet formål enn intensjonen er ikke akseptabelt til å begynne med, og dette må ikke belønnes med å åpne for videre import.

Befolkningen generelt reagerer kraftig på slakting uten bedøvelse, og opplever dette som uetisk. Tydeligvis har ikke det dyreetiske aspektet ved import av rituelt slaktet kjøtt blitt vektlagt, og dette er uheldig.

Dyrevelferdsloven gir hjemmel for importforbud

Som kjent har den nye dyrevelferdsloven hjemmel til å forby import av produkter som er produsert på en dyrevelferdsmessig uforsvarlig måte, så fremt produksjonen er forbudt i Norge.

Dyrevernalliansen mener at kjøtt slaktet uten bruk av bedøvelse klart kommer inn under intensjonen for dyrevelferdslovens § 17. Vi foreslår at det derfor straks settes i gang arbeid med et lovfestet forbud mot import av slike produkter.

Med vennlig hilsen

Susanna Lybæk

Susanna Lybæk

Vitenskapelig rådgiver

(+47) 975 38 483

susanna@dyrevern.no

-
- 1) EFSA, Welfare aspects of killing and stunning methods, 2004.
 - 2) Nortura, Historisk avtale om halal-slakting, 17. september 2008.
 - 3) Den Norske Veterinærforening, Policynotat om etisk avlaving av dyr, 2007.
 - 4) Rådet for dyreetikk, Rituell slakting, pressemelding, 7. desember 2007.
 - 5) Artikkel: Animalia - Fagsenteret for kjøtt, Slakting, kultur og religion, Kjøttets tilstand, 2007.
 - 6) Vitenskapskomiteen for mattrygghet, Risikovurdering: slakting av dyr uten bedøvelse, 2008.